

Ուղղված է ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերին

Առարկան՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների, շուկայական և արտարժութային ռիսկերի հաշվարկման վերաբերյալ

Հարգելի տիկնայք և պարոնայք,

Վերջին շրջանում բանկերից ստացված մի շարք հարցադրումների վերաբերյալ ներկայացնում ենք Կենտրոնական բանկի դիրքորոշումը.

1. Կանոնակարգ 2'-ի վերաբերյալ.

- 1) Հավելված 4-ի 3-րդ կետով սահմանված շահույթ կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի ակտիվների հանրագումարում ընդգրկվում են հաշվային պլանի² 12 «Շահույթ կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների» և 13 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ» բաժիններում իրական արժեքով հաշվառվող պարտքային և բաժնային արժեթղթերը, ներառյալ՝ բանկին պատկանող ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի և բացառությամբ՝ բանկի կողմից ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված և հետագայում ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի:
- 2) 56.1-րդ կետի 1-ին պարբերության և Հավելված 4-ի 6.3-րդ կետի վերաբերյալ հայտնում ենք հետևյալը.
 - ոչ ստանդարտ և կասկածելի դասակարգված ակտիվների դիմաց մասնակի վճարումների դեպքում, արտարժութային դիրքի հաշվարկում մինչև առաջիկա դասակարգման օրը ակտիվը մասնակցում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքով նվազեցված վերջին դասակարգման արդյունքում ձևավորված պահուստի գումարի չափով,

¹ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի փետրվարի 9-ի թիվ 39-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2

² Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2011 թվականի նոյեմբերի 30-ի թիվ 322-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլան

- ՀՀ կենտրոնական բանկի սուբյեկտիվ չափանիշների հիման վրա դասակարգված ակտիվները արտարժույթի դիրքի հաշվարկում ընդգրկվում են՝ հիմք ընդունելով սուբյեկտիվ դասակարգումը,
- դասակարգումը դիտվում է կատարված օբյեկտիվ չափանիշների հիման վրա, եթե բանկի գործողությունները պայմանավորված են դասակարգման կարգի³ ուղղակի պահանջներով, օրինակ՝
 - փոխառուն դասակարգվել է ելնելով բոլոր բանկերի կողմից միևնույն փոխառուին տրամադրված վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով առկա միասնական ամենախիստ դասից՝ համաձայն դասակարգման կարգի 3.4.1-րդ կետի պահանջների,
 - բանկը տրամադրել է վարկ մեկից ավելի անձանց, և նրանցից յուրաքանչյուրը համապարտ պատասխանատվություն է կրում մյուս վարկառուների ստանձնած վարկային պարտավորությունների համար՝ համաձայն դասակարգման կարգի 3.4.2-րդ կետի պահանջների,
 - վերանայման արդյունքում ակտիվը դասակարգվել է ոչ ստանդարտ համաձայն դասակարգման կարգի 3.15-րդ կետի պահանջների, ինչպես նաև դասակարգվել է ավելի խիստ դասով հիմնվելով օբյեկտիվ չափանիշների վրա:

2. Կանոնակարգ 3⁴-ի վերաբերյալ.

- 1) Արտարժույթային հոդվածների գծով ձևավորվող պահուստները Ձև թիվ 1 և Ձև թիվ 2 հաշվետվություններում պետք է արտացոլել արտարժույթային հոդվածների ներկայացման համար նախատեսված սյունակներում՝ վերջին դասակարգման օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի հայտարարած՝ Հայաստանի Հանրապետության դրամի նկատմամբ համապատասխան արտարժույթների փոխարժեքներով արտահայտված: Ընդ որում, սույն թվականի նոյեմբեր ամսվա և հաջորդող ամիսների համար ներկայացվող հաշվետվությունների՝ սույն կետով սահմանված պահանջով լրացումը պարտադիր է:
- 2) Ռեպո համաձայնագրով վաճառված արժեթղթերը Կանոնակարգ 2-ով սահմանված բանաձևով՝ ՌՎԱ = Առավելագույն [ՉԱ X ԳՌ; ԱՀ X ԹՌ] = ՉԱ X ԳՌ արդյունքի ստացման դեպքում Ձև թիվ 3 հաշվետվության 4-րդ էջում, իսկ արժեքի տատանման գործակից կիրառելու դեպքում 5-րդ էջում լրացվում են

³ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 1999 թվականի ապրիլի 23-ի թիվ 63 որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման եւ հնարավոր կորուստների պահուստների ձեւավորման կարգ»

⁴ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2008 թվականի փետրվարի 26-ի թիվ 50-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի հաշվետվությունները, դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» կանոնակարգ 3

հետևյալ կերպ. 1-ին սյունակում լրացվում է ակտիվի ընդհանուր գումարը, 2-րդ սյունակում՝ պահուստը, 3-րդ սյունակում լրացվում է ակտիվի այն մասը, որը ապահովված է, 4-րդ սյունակում լրացվում է վարկային ռիսկի փոփոխությունը՝ ակտիվի ապահովված մասի արժեքը կշռելով գործընկերոջ ռիսկի կշռով: 5-14-րդ սյունակներում ըստ համապատասխան ռիսկի կշռի լրացվում է չապահովված մասի (ճշգրտված) արժեքը, իսկ ապահովված մասի արժեքը լրացվում է 5-րդ սյունակում:

- 3) Այն դեպքում, երբ $\text{ՌՎԱ} = \text{Առավելագույն } [2\text{Ա X ԳՌ}; \text{ԱՀ X ԹՌ}] = 2\text{Ա X ԳՌ} = \text{ԱՀ X ԹՌ}$, ապա լրացվում են Ձև թիվ 3 հաշվետվության այն էջերը, որոնք կլրացվեն $\text{ՌՎԱ} = \text{Առավելագույն } [2\text{Ա X ԳՌ}; \text{ԱՀ X ԹՌ}] = 2\text{Ա X ԳՌ}$ արդյունքի դեպքում:

3. Հում տվյալների ստացման կարգի⁵ վերաբերյալ.

Կարգով սահմանված «Ծանոթագրություն պարտավորությունների վերաբերյալ» հաշվետվությունում «Գործընկերոջ չափը» սյունակի լրացումը պարտադիր չէ:

4. Եկամտաբերության կորի հաշվարկման բանաձևի փոփոխության վերաբերյալ.

Եկամտաբերության կորի հաշվարկման բանաձևի փոփոխության վերաբերյալ հայտնում ենք, որ հաշվարկման բանաձևի փոփոխությունը չի հանդիսանում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն, հետևաբար նշված փոփոխության ուժի մեջ մտնելու պահին նախորդող ժամանակահատվածների համար արժեթղթերի գծով վերահաշվարկ չի կատարվում:

Հարգանքով՝

Մհեր Աբրահամյան

Ֆինանսական համակարգի կարգավորման վարչության պետ

⁵ «Բանկերից հում տվյալների ստացման կարգը» հաստատելու մասին ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշման նախագիծ

Սույն գրության հետ կապված հարցերով կարող եք դիմել
Ֆինանսական համակարգի կարգավորման վարչություն
Արմեն Ֆահրադյան, Աննա Թորոսյան
Հեռախոս՝ 59-26-83

